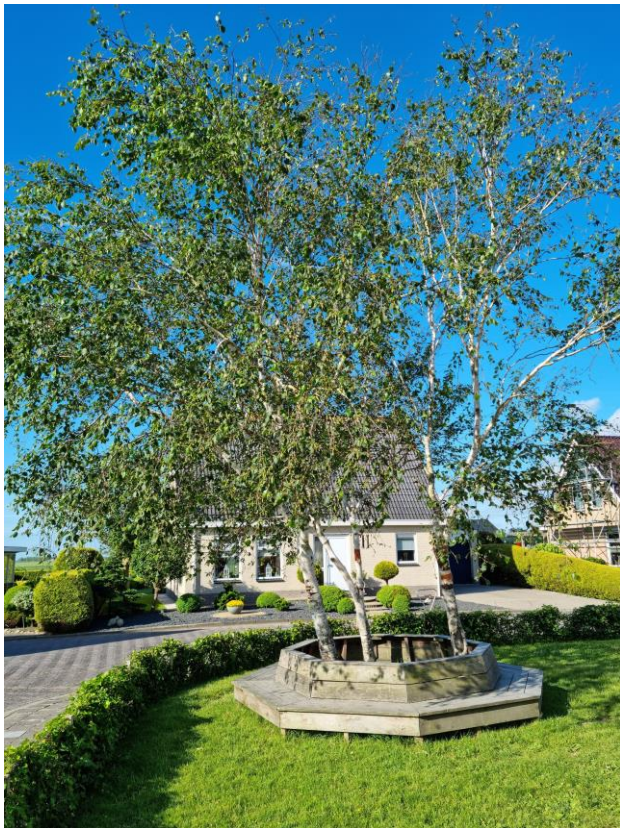

Schoolplan

2023-2027

Inleiding	3
1 Algemene school- en bestuursgegevens	
1.1 Schoolgegevens	4
1.2 Bestuursgegevens	4
1.3 Schoolleiding	4
1.4 Personeel	4
1.5 Leerlingen	4
1.6 Lokale positie van de school	5
2 Missie en Visie	
2.1 Missie	6
2.2 Visie	6
2.3 De 6 kernwaarden	6
3 Organisatie en beleid (organogram, bevoegdheden)	8
4 Onderwijskundig beleid	
4.1 Visie op onderwijs	9
4.2 Onderwijstijd	10
4.3 Leerstofaanbod	11
4.4 Didactisch handelen	12
4.5 Pedagogisch klimaat	13
4.6 Zorg en begeleiding	13
4.7 ICT	14
4.8 Leerresultaten	15
4.9 Duurzaamheid	15
5 Personeelsbeleid	
5.1 Het voldoen aan de eisen van bekwaamheid	17
5.2 Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding	18
5.3 Maatregelen m.b.t. ontwikkelingen pedagogisch en didactisch handelen	18
5.4 Ziekteverzuim	19
5.5 Beleidsvoornemens	19
6 Kwaliteitszorg	
6.1 Visie op kwaliteitszorg	21
6.2 Huidige situatie en analyse	21
6.3 Beleidsvoornemens	22
7 Financieel beleid	
7.1 Risicobeheer	24
7.2 Financiële continuïteit	24
7.3 Financiële ruimte	24
8 Communicatiebeleid	
8.1 Visie op communicatie	26
8.2 Huidige situatie en analyse	26
9 Overzicht beleidvoornemens	28

Bijlagen

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van de christelijke basisschool De Paadwizer te Parrega voor de periode 2023-2027. Voor het tot stand komen van dit plan hebben uitgebreide analyses en gesprekken plaatsgevonden binnen het team en MR over het huidige aanbod van De Paadwizer. Ook zijn ouders van De Paadwizer bevraagd over hun tevredenheid, wensen en verwachtingen van de school. De uitkomsten van deze gesprekken vormen de basis van dit plan.

Met het schoolplan willen we :

- een beschrijving geven van het beleid.
- beleidsvoornemens formuleren voor een periode van vier jaar, die tevens dienen om het gesprek over de kwaliteit van de school op gang te houden.
- de afspraken weergeven, die wij hebben gemaakt.
- voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Het schoolplan biedt een kader voor het gesprek tussen bestuur, directie, team, medezeggenschapsraad en ouders over het schoolbeleid. We zien het als een praktisch en dynamisch document dat ons richt en stuurt bij het behouden en verhogen van de kwaliteit van ons onderwijs. Daarnaast willen we ons met dit plan verantwoorden aan onze omgeving en aan de overheid. Op basis van nieuwe regelgeving of inzichten is het mogelijk om het beleid in het genoemde tijdvak aan te passen of te wijzigen.

Dit schoolplan is opgesteld in overleg met het personeel en de medezeggenschapsraad van De Paadwizer.

De volgende bronnen zijn gebruikt:

- Sterkte-zwakte analyse De Paadwizer
- Oudertevredenheidspelling 2022
- Leerkrachttevredenheidspelling 2022
- Leerlingenenquête 2022
- Strategisch beleidsplan CBO De Greiden

Hoofdstuk 1: Algemene school- en bestuursgegevens

In dit hoofdstuk beschrijven we onze school aan de hand van een aantal kengetallen en gegevens.

1.1. Schoolgegevens

Naam	CBS De Paadwizer
Adres	Waubertstrjitte 18, 8763MS Parrega
Telefoon	0515-579622
Email	paadwizer@degreiden.nl
Website	paadwizer.degreiden.nl

1.2. Bestuursgegevens

Naam	CBO De Greiden
Adres	Dorpsstraat 70, 8759LE Exmorra
Telefoon	0515-577560
Email	info@degreiden.nl
Website	www.degreiden.nl

Ons bevoegd gezag is het Bestuur van Stichting CBO de Greiden

Naam	Stichting GCBO
Adres	Postbus 82324 2508 EH Den Haag
Telefoon	070 – 386 16 97 info@gcbo.nl

Ons bevoegd gezag is aangesloten bij Stichting Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs.

1.3. Schoolleiding

De leiding van de school is in handen van de directeur, Linda de Boer. 1 dag in de week is er een IB'er op school. Tevens hebben wij een vaste schoolschoonmaakster in dienst. Verder bestaat het team uit 8 enthousiaste en vakbekwame leerkrachten die zich voortdurend individueel of in teamverband scholen.

1.4. Personeel

De leeftijdsopbouw van het team is als volgt:

Leeftijd	aantal	vrouwen	man
20-30	1	1	
30-40	1	1	
40-50	5	5	
50 >	2	2	

In het afgelopen jaar zijn vanuit het regeringsbeleid leerkrachten aangesteld in een hogere loonschaal (L12). Het betreft leerkrachten, die belast worden met een specifieke opdracht. Op De Paadwizer is dat de intern begeleider, een rekenspecialist en 2 leerkrachten met de specialisatie 'Het jonge kind'.

1.5. Leerlingen

De afgelopen jaren schommelt het leerlingenaantal rond de 80. De leerlingen komen uit Parrega, waar

de school staat, maar ook veel uit de omliggende dorpen, zoals Hieslum, Dedgum, Gaast, Exmorra, Allingawier en Ferwoude.

1.6. Lokale positie van de school

De Paadwizer is een streekschool in Parrega. Het dorp maakt deel uit van de gemeente Súdwest-Fryslân. De naam van de school verwijst in zekere zin al naar de identiteit van de school. Hoewel het een Christelijke school is, zijn ook kinderen van niet-christelijke huize van harte welkom. “De Paadwizer” is Fries voor “Wegwijzer”. Als school willen wij een Paadwizer zijn voor de kinderen, op weg naar hun identiteit en zelfstandigheid.

Alle kinderen zijn gehuisvest in één gebouw. Het schoolplein rondom de school is verdeeld in een gedeelte voor de onderbouw en een gedeelte is bestemd voor de bovenbouw. De beide pleinen zijn sinds kort volledig vernieuwd.

Onze school werkt samen met de Peuterspeelzaal en de bibliotheek.

Het opleidingsniveau van de ouders is gemiddeld te noemen. De betrokkenheid van de ouders bij de school is groot. In alle gevallen kan het team bij binnen- en buitenschoolse activiteiten een beroep op hen doen. Ook ontplooiën ouders zelf initiatieven die de school ten goede komen. Ouders participeren in de MR, OR en in verschillende werkgroepen.

Onze school maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Friesland.

Als basisschool zijn we primair verantwoordelijk voor het leveren van Passend Onderwijs aan iedere leerling die bij onze school wordt aangemeld (zorgplicht). Daarvoor ontvangt het bevoegd gezag het budget Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Friesland.

Alle scholen van CBO De Greiden leveren in ieder geval de basisondersteuning. Deze basisondersteuning is voor onze school vastgelegd in het Schoolondersteuningsprofiel. Naast de basisondersteuning is er een inventarisatie waarin de ondersteuningsmogelijkheden en expertises van de verschillende scholen en leerkrachten binnen CBO De Greiden in beeld worden gebracht.

Op De Paadwizer zijn er op dit moment geen leerkrachten met een specialisme op het gebied van leer- of gedragsmoeilijkheden. Ook bezoeken er geen kinderen de school, waarvoor gelden vanuit het budget Passend Onderwijs beschikbaar worden gesteld.

Hoofdstuk 2: Missie en Visie

In dit hoofdstuk formuleren wij onze missie en visie.

2.1. Missie

Op de Paadwizer binne wy meïnoar ûnderweis om in stevich funemint te lizzen foar in moaie takomst foar alle bern.

Slogan: Meïnoar ûnderweis.

2.2. Visie

Wij richten ons op de ontwikkeling van het kind in de breedste zin van het woord, waarbij wij rekening houden met de individuele mogelijkheden. Daarbij is niet alleen het onderwijsinhoudelijke van belang, maar ook de sociaal-emotionele en maatschappelijke ontwikkeling. Met het hele team werken wij er aan om onze kinderen op maat en in een doorgaande lijn optimaal te laten leren. Bij ons op school krijgen de kinderen de gelegenheid om te ontdekken, te spelen en te leren.

Onze visie wordt verder uitgewerkt in de 6 kernwaarden.

2.3. De 6 kernwaarden

Samen

School is een leefgemeenschap waar leerlingen, leerkrachten, ouders en schoolleiding op een informele en gestructureerde wijze samen leven en werken. Het is ook een leeromgeving waar leerlingen en leerkrachten iets van en met elkaar leren. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van medeleerlingen, het aangaan van de dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van een meeropbrengst uit de samenwerking. Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap. School is een oefenplek voor democratisering en socialisering. Omdat we een regioschool zijn, zoeken we de verbinding met de verschillende dorpen waaruit onze leerlingen afkomstig zijn.

Vertrouwen

Vertrouwen is: kinderen bemoedigen, in hen geloven en stimuleren in wat ze kunnen. Maar ook uitdagen door nieuwe dingen uit laten proberen en vooral benoemen wat ze goed doen. Vertrouwen is ook het geven van vrijheid en verantwoordelijkheid. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen, als zijn omgeving hem daarvoor de ruimte en mogelijkheden biedt.

“Loslaten waar het kan, vasthouden waar het moet”.

Ontwikkelen

School is dé plek voor het opdoen van kennis en vaardigheden. Dit betekent dat de leerling mag groeien en zich mag ontwikkelen, met vallen en opstaan. Kinderen hebben behoefte aan een gevarieerd onderwijsaanbod, waarin aandacht is voor cognitie (hoofd), betrokkenheid en passie (hart) en concreet aan de slag gaan (handen). Daardoor ervaren kinderen waar hun talenten liggen en ontdekken ze nieuwe interessegebieden. Dit stimuleert de brede ontwikkeling.

“Doen, ervaren en uitproberen.”

Veilig

Je veilig voelen en mogen zijn wie je bent, zijn belangrijke aspecten om jezelf te ontwikkelen. Wij

vinden het van groot belang dat leerlingen, leerkrachten en ouders zich gezien, gehoord en geaccepteerd voelen en dat ze ervaren dat ze erbij horen. Voor leerlingen is de school een veilige plek waar ze leeftijdsgenoten ontmoeten, maar ook een plek waar ze kennismaken met verschillen in normen, waarden en omgangsvormen in onze samenleving. Ook worden zij gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen. Belangrijk hierbij is dat iedereen rekening houdt met elkaar, elkaar respecteert en zich kwetsbaar mag opstellen.

Vernieuwen

Wij zijn nieuwsgierig, toekomstgericht en daardoor in ontwikkeling. Met vernieuwen bedoelen we dan ook dat we regelmatig naar ons onderwijs kijken met de vraag: kunnen we dit op een andere wijze aanpakken om het verder te verbeteren? Op welke wijze kunnen we kinderen nog beter begeleiden, hoe motiveren we ze en wat hebben ze nodig? Vernieuwen betekent ook, dat kinderen leren door te ontdekken. Fouten maken mag. Sterker nog, fouten helpen je verder! Leren is onderzoeken, tegen problemen aanlopen en (creatieve) oplossingen bedenken.

Plezier

Successen en feestjes moet je vieren. Vieren geeft verbondenheid en plezier. We realiseren ons dat we veel te vieren hebben. Vanwege het succes en het plezier dat we bij onze leerlingen zien. Wij vinden ook dat je alleen echt kunt vieren als je dat deelt met anderen. Met de kinderen, met ouders en met andere betrokkenen. Vieren gaat over feest, maar ook over het besef dat je deel uitmaakt van een groter geheel.

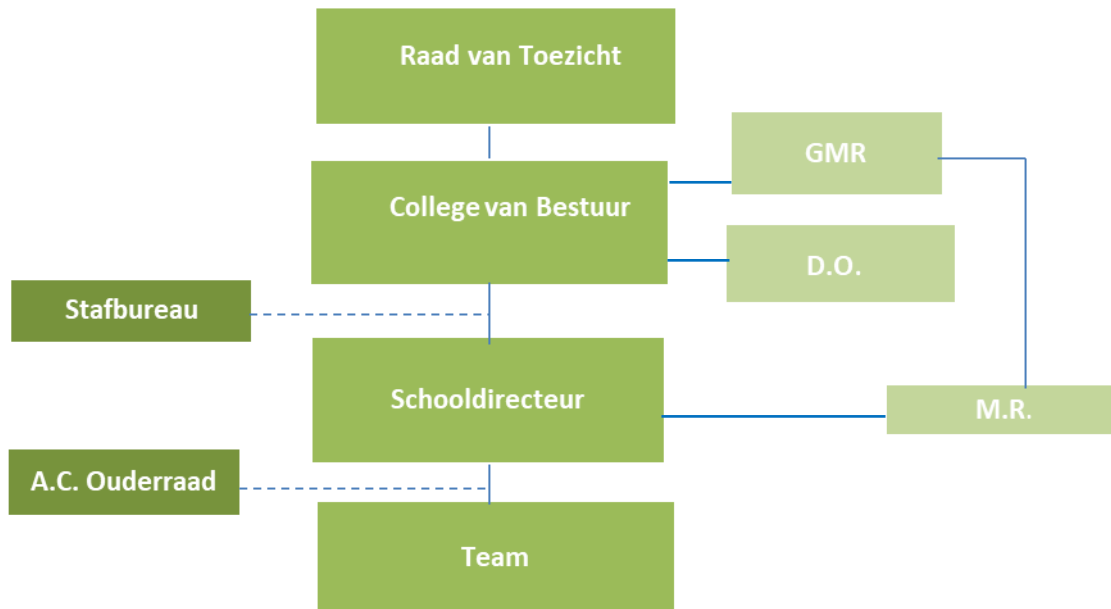
Hoofdstuk 3: Organisatie en beleid

De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden is weergegeven in de volgende organogrammen:

HULPLIJN

BESLISLIJN

ADVIESLIJN

Organogram Bestuur CBO De Greiden

- GMR = *Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad*
D.O. = *Directie overleg alle scholen CBO De Greiden*
M.R. = *Medezeggenschapsraad per school*
Stafbureau = *Ondersteuning College van Bestuur*
A.C. Ouderraad = *Activiteitencommissie of ouderraad per school*

Strategisch Beleidsplan (SPB) CBO De Greiden ‘DORST naar kennis en ontwikkeling’

Naast het borgen van het basisniveau wordt in het SBP 2023-2027 ambities weergegeven, die gericht zijn op de brede ontwikkeling van onze leerlingen en onszelf in samenhang met de wereld in een lerende organisatie. De ambities zijn vormgegeven vanuit de 5 ‘DORST’- kernwaarden.

- Duurzaamheid
- Openheid
- Ruimte gevend / Eigenaarschap
- Samenwerking
- Talentontwikkeling

Met deze SPB kernwaarden in gedachten is op De Paadwizer vorm gegeven aan het schoolplan 2023-2027.

Hoofdstuk 4: Onderwijskundig beleid

4.1. Visie op onderwijs

Wij gaan uit van de volgende visie op kinderen en onderwijs:

- Op grond van Bijbelse normen en waarden willen we een school zijn waar iedereen zich thuis voelt maar waar ook ruimte is voor andere levensovertuigingen.
- De drie psychologische basisbehoeften van kinderen worden serieus genomen: competentie, relatie en autonomie. Daarvoor scheppen we een veilige, stimulerende en uitdagende leeromgeving.
- Elk kind heeft talenten. Onze school wil deze talenten helpen ontwikkelen;
- Kinderen mogen verschillen. Wij sluiten in ons onderwijs daarbij aan.
- Onderwijs en opvoeding moeten elkaar versterken en aanvullen. We zien dan ook daarin de ouders als partners.
- Ons onderwijs bereidt kinderen voor op het voortgezet onderwijs en op een open en pluriforme samenleving, waarin respect voor elkaar en voor verscheidenheid centraal staat.

Bij de vormgeving van ons onderwijs hanteren we de volgende algemene uitgangspunten:

• Kennisoverdracht

De Paadwizer geeft maatschappelijk relevant onderwijs en gebruikt hiervoor zoveel mogelijk moderne methodes. De manier van lesgeven kan het best “modern, klassikaal” genoemd worden. Modern klassikaal betekent een centrale uitleg waarbij we de kinderen zoveel mogelijk bij de leerstof betrekken. Na de uitleg wordt de leerstof zelfstandig door de kinderen verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillen die er bestaan bij de leerlingen.

• Respect, sociale vaardigheden

Om goed te kunnen samenleven zijn respect, goede communicatieve- en sociale- vaardigheden onmisbaar. We doen dit in de vorm van spel-, verslag-, boeken- en gesprekskringen. Hierdoor leren kinderen spelenderwijs beter luisteren en omgaan met anderen. Ook discussiëren en je eigen mening onder woorden brengen worden op deze manier geoefend. Daarnaast krijgen de kinderen lessen om de sociaal-emotionele ontwikkeling zo goed mogelijk te begeleiden.

• Coöperatief leren

We besteden aandacht aan coöperatieve werkvormen. Hierin leren kinderen samen werken, samen problemen oplossen en elkaar helpen.

• Zelfstandigheid

Zelfstandigheid betekent, dat kinderen leren hun eigen gedrag en activiteiten te sturen. Kinderen zijn doorgaans gewend dat de leerkracht zegt wat ze moeten doen. Ze hebben vaak een afwachtende houding. Zelfstandig worden vraagt echter om een actieve houding. Kinderen verwerven die alleen wanneer ze zich prettig en veilig voelen. De sfeer op school en in de groepen is dan ook heel belangrijk.

• Sociale veiligheid

We willen dat onze school veilig is en dat onze leerlingen zich thuis voelen.

We willen onveilig gedrag voorkomen door een actieve, positieve stimulering van sociaal gedrag.

• Burgerschap en integratie.

De ontwikkeling in de maatschappij, zoals toenemende individualisering en een pluriformer wordende samenleving, vraagt van de school om actief burgerschap en sociale integratie te bevorderen.

Daarnaast willen we het mogelijk maken dat elke leerling kennis heeft van verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. Burgerschapsvorming zien we niet als een apart vak,

maar als een geïntegreerd onderdeel in het onderwijs. Het beste resultaat wordt bereikt als het burgerschap verweven wordt met het handelen van zowel leerlingen als leerkrachten.

• 21^e eeuwse vaardigheden

Onderwijs moet zich altijd richten de toekomst. De vraag is dan welke kennis en vaardigheden van belang zijn om leerlingen voor te bereiden op een maatschappij die onophoudelijk verandert. Veel van deze vaardigheden worden samengevat onder de noemer 21e-eeuwse of vakoverstijgende vaardigheden. De Paadwizer wil in de komende periode dit implementeren van deze vaardigheden in het reguliere aanbod.

• Kwaliteitszorg

De zorg voor de kwaliteit op school vergt voortdurend aandacht. Dat betekent steeds alert zijn op wat beter kan. De kwaliteit wordt in kaart gebracht met de WMK kaarten die in Parnassys staan. Voor de komende jaren is een planning gemaakt en jaarlijks worden er, mede op basis van de WMK-kaarten, doelen gesteld om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Zie verder hoofdstuk 6

Analyse

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • pedagogisch klimaat • didactisch handelen van de leerkrachten • zelfstandigheid 	<ul style="list-style-type: none"> • 21^e eeuwse vaardigheden • eigenaarschap

Beleidsvoornemens:

- Beleidsdocument Eigenaarschap en Talentontwikkeling.
- Implementeren van de 21^e eeuwse vaardigheden.
- Beleid tav Bewegend leren

4.2. Onderwijstijd

Huidige situatie

We werken op school met een continurooster.

Dag	Morgen
Maandag	8.25-14.30
Dinsdag	8.25-14.30
Woensdag	8.25-12.15
Donderdag	8.25-14.30
Vrijdag	8.25-14.30

Groep 1 heeft elke vrijdag vrij. De groepen 2 t/m 4 hebben de vrijdagmiddag vrij.

Op jaarbasis voldoen we aan de wettelijk voorgeschreven onderwijstijd. Dat betekent dat onze leerlingen in 8 schooljaren ten minste 7520 uren onderwijs ontvangen, dat de leerlingen in de eerste 4 schooljaren tenminste 3520 uren onderwijs en in de laatste 4 schooljaren ten minste 4000 uren onderwijs ontvangen.

Analyse

De huidige situatie levert geen knelpunten op. De wettelijk toegekende formatie is toereikend voor de gewenste groepsindeling.

Beleidsvoornemens:

- geen

4.3 Leerstofaanbod

Huidige situatie

Het leerstofaanbod is voor de meeste vakgebieden modern. Voor Taal/spelling en Engels werken we met ingang van schooljaar 2023-2024 met een nieuwe methode.

<i>Vakgebied</i>	<i>Methode</i>
Beredeneerd leerstofaanbod gr. 1-2	Onderbouwd
Nederlandse Taal	Taal Actief Spelling Actief
Vorbereidend en aanvankelijk lezen	Veilig leren lezen
Voortgezet technisch lezen	Atlantis
Begrijpend Lezen	Atlantis
Rekenen/Wiskunde	Wereld in getallen 5
Schrijven	Pennenstreken
Engels	Join In
Aardrijkskunde	Wijzer
Fries	Spoar 8
Natuur	Wijzer
Geschiedenis	Wijzer
Muzikale vorming	123 Zing
Verkeer	Abonnement VVN-uitgaven
Soc.Emotionele ontwikkeling	Kanjertraining
Godsdienstige vorming	Trefwoord
Burgerschap en integratie	Onderwerpen uit de diverse methoden

Analyse

De Paadwijzer gebruikt moderne methoden, die voldoen aan de eisen van de kerndoelen. De methodes voor Taal/spelling en Engels zijn aan vervanging toe. Met ingang van schooljaar 2023-2024 zijn beide methodes vervangen. Het aanbod voor plus-kinderen en leerlingen die worden verwezen naar BB-KB in het voortgezet onderwijs kan worden verbeterd. Binnen de stichting is er wel de mogelijkheid om leerlingen één dagdeel in de week naar de zgn. plusklas te verwijzen. Echter, hierbij moet worden opgemerkt dat alleen dan een aanvraag wordt gehonoreerd wanneer er, naast meer- dan wel hoogbegaafdheid, sprake is van bijkomende problematiek. In alle gevallen moet ook de reguliere setting van de eigen school voldoende uitdaging kunnen bieden. Binnen de stichting is er een Klusklas voor de meer praktisch ingestelde leerlingen.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch klimaat • Eindopbrengsten boven de inspectienorm • Moderne methodes • Kinderen van groep 5 t/m 8 hebben een eigen chromebook.	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbod plusleerlingen middels een interne plusklas • Zorg nog meer op maat maken • Creëren van een Talentenmiddag

Beleidsvoornemens

- Opstarten van een Interne plusklas
- Implementatie nieuwe methode voor Taal/spelling en Engels.

- Zorg op maat.
- Opstarten Talentenmiddag.

4.4 Didactisch handelen

Huidige situatie

De Paadwizer geeft modern-klassikaal onderwijs, dat steeds meer afgestemd wordt op verschillen in onderwijsbehoefte van de leerlingen. Gedifferentieerd werken en zelfstandigheid zijn pijlers waarop de school wil werken. Een teken voor uitgestelde aandacht en het bevorderen van zelfstandigheid heeft in de groepen bijzondere aandacht.

Analyse

Toenemende verschillen tussen leerlingen maken differentiatie noodzakelijk. In alle groepen wordt het model EDI (expliciete directe instructie) zoveel mogelijk gebruikt.

Vanuit de onderbouw worden de jaargroepen steeds groter. Het wordt steeds belangrijk om in combinatiegroepen van 2 leerjaren, de kinderen zolang mogelijk binnen het leerstofjaarklas-systeem te houden.

Er is voldoende educatieve software beschikbaar die ook steeds wordt vernieuwd. Omdat er voldoende chromebooks zijn, kunnen veel kinderen tegelijk gebruik maken van de extra digitale verwerking.

Daarnaast leven we in een maatschappij die voortdurend verandert. Dit vraagt om mensen die zich snel aan kunnen passen aan veranderende omstandigheden en die snel de kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om in de nieuwe omstandigheden te kunnen functioneren. De huidige samenleving heeft kortom mensen nodig die zich willen blijven ontwikkelen. Het is van belang dat kinderen op school al zelfsturend leren competenties op te doen. Kortom de leerlingen nemen regie over hun eigen leerproces. In onze school moet het 'Eigenaarschap' nog beduidend meer vorm krijgen.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik model EDI • Uitgestelde aandacht • Voorspelbaar leerkrachtgedrag • Gebruik takenbord • Positieve benadering van kinderen • Goed pedagogisch klimaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkwijze meer-begaafde-kinderen en praktisch ingestelde kinderen. • Doorgaande lijn weektaak midden en bovenbouw • Eigenaarschap • Begeleid zelfstandig werken

Beleidsvoornemens

- Meer differentiatie in de weektaak
- Doorgaande lijn weektaak van groep 5 t/m 8
- Vaststellen aanbod meer-begaafde-kinderen en praktisch ingestelde kinderen
- Leerlingen eigenaar laten zijn van hun eigen leerproces

Uitgangspunt is om vanuit een positieve, open houding het leren en de ontwikkeling van leerlingen centraal te stellen. Werken aan de 4 pijlers die een sterke relatie hebben met het leerlingen eigenaar laten zijn van het eigen leerproces:

- Doelgericht werken,
- Samenwerken,
- Denken in onderwijsbehoeften
- De leraar die ertoe doet.

4.5. Pedagogisch Klimaat

Onze leraren zijn van cruciaal belang. Zij hebben (onder meer) een vormende (opvoedende) taak: zij streven ernaar hun leerlingen op te voeden tot goede burgers. Daarom vinden we het belangrijk, dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen (dichtbij en ver weg) kunnen omgaan. Leraren creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leraar, een begeleider die ervoor zorgt, dat de leerlingen het werk zelfstandig (samen met anderen) kunnen doen. Daarbij hanteren we duidelijke regels en **ambities**, waarbij we het volgende van belang vinden:

1. De leraren zorgen voor een ordelijke klas
2. De leraren zorgen voor een functionele en uitdagende leeromgeving
3. De leraren gaan positief en belangstellend met de leerlingen om
4. De leraren zorgen voor interactie met en tussen de leerlingen
5. De leraren bieden de leerlingen structuur
6. De leraren zorgen voor veiligheid
7. De leraren hanteren de afgesproken regels en afspraken
8. De leraren leren de leerlingen zelfstandig (samen) werken
9. De leraren geven de leerlingen eigen verantwoordelijkheid

Beoordeling

De ambities worden jaarlijks beoordeeld m.b.v. de Kanjervragenlijsten en tweejaarlijks a.d.h. van de resultaten van de leerlingenuitvraag Scholen op de Kaart.

Verbeterpunten

De resultaten van bovenstaande vragenlijsten zijn zeer positief. Er is nu geen aanleiding om acties te ondernemen m.b.t. het pedagogisch klimaat in het algemeen en het veiligheidsgevoel van de leerlingen in het bijzonder. Wel is het belangrijk dit met grote regelmaat te blijven monitoren.

4.6. Zorg en begeleiding

Huidige situatie

De school heeft al een aantal jaren een positief resultaat op de eindresultaten. Wij stemmen de verwerking zoveel mogelijk af op de onderwijsbehoefte van verschillende leerlingen.

Toch willen wij ons hierin blijven ontwikkelen en ons laten informeren over de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied. Er is speciale aandacht voor het opstellen van handelingsplannen op basis van een goede analyse en het stellen van ambitieuze, haalbare doelen waarbij de leerling actief wordt betrokken.

De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor de zorg aan de kinderen. De intern begeleider kan ingeschakeld worden wanneer er vragen en onduidelijkheden zijn rondom deze zorg. Waar nodig kan zij leerkrachten ondersteunen in gesprekken met ouders en andere relaties van de school. Daarnaast heeft de intern begeleider een controlerende functie als het gaat om handelingsplannen en verslaglegging.

De registratie van de leerling gegevens vindt plaats in het leerling administratie programma Parnassys. De resultaten uit methode-onafhankelijke toetsen gebeurt in het CITO Leerling in Beeld.

Verslaglegging van toets scores en handelingsplannen vindt digitaal plaats.

Voor de kleutergroepen wordt gebruikt gemaakt van de observatie- en registratielijsten van Onderbouwd.

Analyse

Op dit moment zijn wij binnen onze school bezig om een format te gaan gebruiken voor het analyseren van de methode gebonden toetsen en Cito toetsen. Leerkrachten waren gewend dat de IB'er de handelingsplannen grotendeel schreef. Een steeds groter wordende groep kinderen heeft extra zorg nodig, waardoor de administratieve druk steeds groter wordt. De Cito resultaten worden door de leerkracht in het LOVS ingevoerd. Er werd te weinig gebruik gemaakt van de analysemogelijkheden van het LOVS.

Voor de meer begaafde kinderen wordt gebruikt gemaakt van het protocol Hoogbegaafdheid en de plusklas binnen de stichting.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Gesprekken IB-leerkracht • Voldoende opbrengsten • In gesprek met leerlingen • Veilige sfeer en omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Administratieve druk verminderen • Leerlijn en materialen voor meer begaafde en praktisch ingestelde leerlingen • Werken met doelen op leerling niveau, evalueren en verder ontwikkelen • De gesprekken met leerlingen verder ontwikkelen

Beleidsvoornemens

-Terugbrengen administratieve last

-Ontwikkeling van het traject Eigenaarschap.

-Beleid op een doorgaande leerlijn voor meer-intelligente-kinderen en de praktisch ingestelde leerlingen. Talentontwikkeling en eigenaarschap.

-Evaluatie van de zorg en de zorgstructuur.

-De ouders geven de school het gemiddelde cijfer van een 7.3. Toch zijn er een aantal ouders die vinden dat hun kind niet maximaal wordt uitgedaagd om zich te ontwikkelen.

4.7. ICT

Huidige situatie

De computers op school worden ingezet bij het verwerken van de leerstof. ICT is geïntegreerd in het onderwijs. Voor diverse onderdelen van het lesprogramma is passende software. Ook worden computers ingezet bij het maken van werkstukken en spreekbeurten. In elke groep hangt een digitaal schoolbord.

Analyse

Vooraf met het oog op de noodzakelijke differentiatie is het gewenst passende software goed in te zetten. Computervaardigheden als Word en Powerpoint worden niet in een leerlijn aangeleerd, maar kunnen terugkomen in projecten. Verder kunnen kinderen beter voorbereid worden op de mogelijkheden en gevaren van internet (mediawijsheid)

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende PC's • Passende software • Gebruik chromebooks • Digibord in alle groepen	<ul style="list-style-type: none"> • Integratie van ict binnen de dag- en weektaak • Aanbod mediawijsheid

Beleidsvoornemens

- Actieve inzet van computers in het onderwijsleerproces
- Aanbod mediawijsheid
- In het aanbod van de bovenbouw komen lessen mediawijsheid

4.8. Leerresultaten

Huidige situatie

De resultaten van de leerlingen worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Naast de landelijk genormeerde Cito-toetsen maken de leerlingen methode-gebonden toetsen. Beiden worden meegenomen in de rapportage naar de ouders. De methode-onafhankelijke toetsen zijn vastgelegd in de toetskalender.

Het is wettelijk verplicht dat basisscholen bij alle leerlingen uit groep 8 een eindtoets afnemen. De toetsen geven inzicht in de reken- en taalvaardigheid van een leerling aan het einde van de basisschool. Ze zijn een hulpmiddel voor leerkracht, leerlingen en ouders om na te gaan of het schooladvies klopt. Scholen zijn gebonden aan de gecertificeerde eindtoetsen. Uit de beschikbare toetsen heeft De Paadwizer gekozen om de IEP (ICE Eindtoets Primair Onderwijs) van bureau ICE af te nemen.

Analyse

De eindtoetsgegevens van groep 8 lagen de afgelopen jaren steeds rond het landelijk gemiddelde. Deze uitslagen kwamen overeen met de verwachtingen die gebaseerd waren op de opbrengsten van het CITO leerlingvolgsysteem.

2023: 78,2 (landelijk gemiddelde 79,5)

2022: 83,4 (landelijk gemiddelde 80)

2021: 80,7 (landelijk gemiddelde 80)

Uitstroom naar het voortgezet onderwijs: sinds 2014 is dat ongeveer 50 % van de leerlingen uitgestroomd naar het VMBO en 50% naar HAVO/VWO.

Conclusie: De leerlingen van De Paadwizer presteren in het voortgezet onderwijs over het algemeen naar verwachting. We kunnen zeggen dat het schooladvies voor de schoolverlaters in voldoende mate conform de mogelijkheden is.

De school volgt momenteel de vorderingen t.a.v. het SE-functioneren van de leerlingen aan de hand van KANVAS.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende leerresultaten • Uitstroom naar voortgezet onderwijs • Gebruik nieuwste Cito-toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> • Het interpreteren van trendanalyses op school-, groeps- en leerling niveau

Beleidsvoornemens

- Welke doelen worden per leerjaar en/of per groep nagestreefd?

4.9. Duurzaamheid

Huidige situatie

Het onderwijsveld wordt m.b.t. duurzaamheid aangesproken op haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. In het Strategisch Beleidsplan van CBO De Greiden is Duurzaamheid derhalve aangemerkt als één van de speerpunten van beleid voor de komende schoolplanperiode. We onderscheiden twee sporen:

1. Gebouwen- materialen-energiebeheer:

Duurzaamheid met betrekking tot de schoolgebouwen (energiebeheer, isolatie, duurzaam bouwen, duurzaam inkopen, duurzaam gebruik materialen etc.) wordt activiteiten bovenschools opgezet en aangestuurd.

2. Het onderwijs.

Dat het onderwijsveld wordt aangesproken op haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, gaat samen met de hoop dat jonge mensen in opleiding, studenten en scholieren, de wereld van morgen nog beter maken dan die van vandaag. Voor een succesvolle duurzame wereld is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk mensen meewerken vanuit een kritische en actieve houding. Het opwekken en versterken van die houding kan niet vroeg genoeg beginnen. Daarom is het basisonderwijs ongelooflijk belangrijk voor duurzame ontwikkeling!

Analyse

Veel aspecten van duurzame ontwikkeling komen al aan bod in bestaande vakgebieden, in aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs, maar met een beetje creativiteit ook in andere vakgebieden. Nieuw is wel dat werkend aan een duurzame ontwikkeling alle aspecten van *people, planet* en *profit* geïntegreerd moeten worden.

Concreet betekent dit: kinderen leren om een probleem van verschillende kanten te bekijken, daarbij te letten op sociale, ecologische en economische aspecten en daarin een *eigen* afweging en keuze te maken. Geheel in hun eigen belevingswereld en passend bij hun niveau.

Beleidsvoornemens:

-Vaststellen leerlijn duurzame ontwikkeling.

Hoofdstuk 5: Personeelsbeleid

Volgens de Wet op het Primair Onderwijs artikel 12 lid 3 worden in het hoofdstuk Personeelsbeleid van het schoolplan in ieder geval de volgende onderdelen opgenomen:

- Het voldoen aan de eisen van bevoegdheid en de wijze waarop de bekwaamheid wordt onderhouden.
- Cijfers over de mate van evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 30 WPO
- De maatregelen met betrekking tot het personeel die bijdragen aan de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijskundig beleid; en
- Het pedagogisch -didactisch handelen van het onderwijspersoneel

5.1. Het voldoen aan de eisen van bekwaamheid en de wijze waarop de bekwaamheid wordt onderhouden.

Het is voor de kwaliteit van de school van belang, dat de werknemers niet alleen beschikken over goede lesgevende capaciteiten. Binnen onze stichting wordt veel waarde gehecht aan de professionele instelling van de werknemers, aan een juiste beroepshouding.

De vereiste competenties van de leerkrachten binnen onze stichting zijn vastgelegd in het beleidsdocument Integraal Personeelsbeleid (IPB). Deze competenties hebben een basis in de Wet BIO en komen grotendeels overeen met de competenties van de SBL (Stichting Beroepskwaliteit Leraren).

In het IPB van de stichting is vastgelegd dat de teamleden zich continue bewust zijn van het op peil houden competenties, vaardigheden en vakkennis. Daar wordt zowel vanuit de stichting als vanuit de individuele leerkracht invulling aan gegeven.

Onze scholen school hanteren daarvoor diverse instrumenten. We zetten deze instrumenten in om de medewerkers te ontwikkelen (in de gewenste richting). De kernvraag bij ons personeelsbeleid is: hoe zorgen we ervoor, dat de medewerkers de geformuleerde ambities steeds beter gaan beheersen. Onze belangrijkste instrumenten zijn: het pop- gesprek, het functionerings- en beoordelingsgesprek (en de competentiescan als onderdeel van het beoordelingsgesprek) . Samengevat : de gesprekkencyclus.

In dit kader speelt ook het nascholingsbeleid een belangrijke rol. Daar waar medewerkers bepaalde competenties en / of vaardigheden onvoldoende beheersen, kan naast afgesproken acties binnen een persoonlijk ontwikkelingsplan ook specifieke nascholing worden ingezet.

Alle werknemers beschikken over een bekwaamheidsdossier; voor digitale opslag is You Force daartoe beschikbaar. Personeelsleden zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun bekwaamheidsdossier.

Analyse op schoolniveau:

Een voorbeeld:

De kwaliteit van het huidige personeelsbestand is dusdanig dat er geen specifieke individuele acties zijn of worden gepland. De focus van het nascholingsbeleid ligt daarom niet op de individuele scholing of persoonlijke ontwikkeling, maar op teamscholing en – ontwikkeling.

Door (ambitieuze) doelen te stellen m.b.t. het onderwijskundig beleid en het pedagogisch didactisch handelen, en door hier gezamenlijk intensief aan te werken, wordt niet alleen de kwaliteit van het onderwijs op de school verbeterd, maar tegelijkertijd ook de bekwaamheid van de medewerkers.

In dit schoolplan staan hiervan verschillende voorbeelden, waarvan het traject Talentontwikkeling en Eigenaarschap wel het meest sprekende voorbeeld is.

5.2. Het document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 30 WPO

Uit document “Vrouwen in ’t management”.

Bij CBO De Greiden is de verhouding man/vrouw met een vaste betrekking per functie op dit ogenblik:

Directeur	50 % man	= 4 personen
	50 % vrouw	= 4 personen

CVB

Algemeen directeur

Adjunct-directeur	100% man	= 2 personen
-------------------	----------	--------------

Voor zowel de functie ‘directeur’ als de functie ‘adjunct-directeur’ streven de stichting naar een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies. Voor wat betreft de verhouding van de functie ‘directeur’ is er al een evenredige verdeling. Dat geldt niet voor de functies in het college van bestuur. Op korte termijn is in de huidige verdeling echter geen grote veranderingen te voorzien, dit vanwege de verplichtingen aan de zittende directeuren.

5.3. De maatregelen met betrekking tot het personeel die bijdragen aan de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijskundig beleid en het pedagogisch -didactisch handelen van het onderwijspersoneel

1. De voortgang van vastgestelde onderwijskundige ontwikkelingen worden besproken en geëvalueerd tijdens teamvergaderingen.
2. Daar waar nodig worden doorgevoerde onderwijskundige ontwikkelingen vastgelegd in (borgings-)documenten.
3. Collegiale consultatie kan deel uitmaken van het invoeringstraject van een onderwijskundige ontwikkeling
4. Klassenbezoeken door de directie kunnen onderdeel uitmaken van het evaluatieproces.
5. Daar waar individuele medewerkers niet of onvoldoende participeren in de ontwikkeling van het onderwijskundig beleid, wordt dat in één (of meerdere) van de gesprekken in de hierboven genoemde gesprekkencyclus aan de orde gesteld. Dit kan leiden tot pop- en / of scholingsafspraken.
6. Daar waar individuele medewerkers niet of onvoldoende functioneren m.b.t. het pedagogisch didactisch handelen, wordt dat in één (of meerdere) van de gesprekken in de hierboven genoemde gesprekkencyclus aan de orde gesteld. Dit kan leiden tot pop- en / of scholingsafspraken. De school neemt deel aan het bovenschools ingezet traject van beeldcoaching

Analyse op schoolniveau:

De school kent op deze gebieden geen knelpunten. Wel staat voor de komende schoolplanperiode een ambitieus traject gepland vanuit het Strategisch beleid m.b.t. Talentontwikkeling en Eigenaarschap. Dit vraagt zowel op het gebied van het volgen van de inhoudelijke onderwijskundige ontwikkeling als het monitoren van het pedagogisch didactisch handelen nauwgezet en accuraat handelen van team en directie.

Teamleden voelen zich thuis op onze school en willen samen de schouders zetten onder een duidelijk omschreven schoolbeleid. Er is aandacht voor elkaar. We luisteren goed en oordelen niet meteen. We spreken elkaar op positieve wijze aan op ieders bijdrage aan het realiseren van het schoolbeleid. Daarbij houden we rekening met mogelijkheden en onmogelijkheden.

Het nascholingsbeleid m.b.t. de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid is niet (alleen) gericht op de persoonlijke ontwikkeling maar juist (ook) op de ontwikkeling van het team als geheel.

De kwaliteitsenquête (2022) onder het personeel van De Paadwizer leverde de volgende resultaten (op een schaal van 1-10) op:

<i>Schoolklimaat (sfeer, omgang en veiligheid)</i>	<i>Gemiddeld cijfer</i>
Hoe tevreden bent u over de sfeer op school?	9,0
Hoe veilig voelt u zich op school?	9,5
Hoe tevreden bent u over de onderlinge samenwerking met uw collega's?	9,0
Hoe tevreden bent u over uw contacten met leerlingen?	9,5
Hoe tevreden bent u over uw contacten met ouders?	8,0
<i>Onderwijsleerproces</i>	<i>Gemiddeld cijfer</i>
In hoeverre worden leerlingen uitgedaagd om zich maximaal te ontwikkelen?	8,0
Hoe tevreden bent u over de methodes en methodieken op school?	8,0
Hoe tevreden bent u over de afstemming van het onderwijs op de specifieke leerbehoeften van 'meer begaafde' leerlingen?	6,5
Hoe tevreden bent u over de afstemming van het onderwijs op de specifieke leerbehoeften van 'zwakkere' leerlingen?	9,0
<i>Informatie en communicatie</i>	<i>Gemiddeld cijfer</i>
Hoe tevreden bent u over de communicatie binnen de school?	7,5
<i>Arbeidsomstandigheden</i>	<i>Gemiddeld cijfer</i>
Hoe tevreden bent u over de mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling en scholing?	8,5
Hoe tevreden bent u over de taakverdeling?	7,5
<i>Rapportcijfer</i>	<i>Gemiddeld cijfer</i>
Welk rapportcijfer geeft u de school?	8,3

5.4. Ziekteverzuim

De afgelopen schoolplanjaren schommelt het ziekteverzuimpercentage tussen de 4 en 5 procent. Dit is laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde van circa 6 procent.

De uitdaging is dan ook om het huidige Personeelsbeleid te handhaven en waar mogelijk verbeteringen aan te brengen.

5.5. Beleidsvoornemens op schoolniveau

Het tekort aan leraren laat zich op dit moment enige keren per schooljaar voelen bij met name in de invalsituaties. Het aantal keren waarop een groep naar huis is gestuurd (omdat er geen leerkracht beschikbaar was) is op twee handen te tellen.

Om de aanwas van nieuwe leerkrachten zo veel als mogelijk te bevorderen, gaat de stichting vanaf 1 augustus 2023 een hernieuwde duurzame samenwerking aan met NHL/Stenden op het gebied van Opleiden in de school. De inzet van PABO-studenten wordt op deze wijze verder geprofessionaliseerd waarbij extra geïnvesteerd wordt in (een) interne Schoolopleider.

Starters begeleiden we op schoolniveau en op stichtingsniveau worden een jaarlijks traject aangeboden met de stichtingen Nijegaast en de Tjongerwerven.

In het Taakbeleid op schoolniveau wordt rekening gehouden met de wettelijke scholingsuren.

Teamleden ervaren wel een steeds hogere werkdruk. Administratieve handelingen krijgen een groter wordende plaats binnen de school. Ook het lerarentekort, waardoor teamleden bij ziekte, hun

collega's vervangen wordt ervaren als extra werkdruk. Daarnaast doen maatschappelijke ontwikkelingen een groot beroep op de veranderingscapaciteit van het team.

Verminderen werkdruk voor leerkrachten

- Onderzoek naar mogelijkheden om de werkdruk te verminderen
- Efficiënte inrichting van de leerling-administratie

Uitvoeren van het taakbeleid

- Invullen normjaartaak voor elke leraar en deze betrekken bij de functioneringsgesprekken.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Goed en hecht team • Gekwalificeerde intern begeleider • Gesprekscyclus voor alle medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren inzet taakbeleid

Hoofdstuk 6: Kwaliteitszorg

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de kwaliteitszorg. In paragraaf 5.1 beschrijven we onze visie. Vervolgens beschrijven en analyseren we in paragraaf 5.2 de huidige situatie. We sluiten het hoofdstuk af met onze beleidsvoornemens.

6.1. Visie op kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg in onze school is gericht op het welbevinden, functioneren en de resultaten van alle geledingen en op de stapsgewijze verbetering ervan. De waardering door het personeel, door de ouders, de leerlingen en door de maatschappij zijn indicatoren voor het beleid van kwaliteitsverbetering, evenals de resultaten van de leerlingen.

Belangrijkste doelstelling van het kwaliteitsbeleid van CBO De Greiden is de verbetering van de kwaliteit van onderwijs. Daarbij gaat het zowel om de opbrengsten als om de processen die ervoor zorgen dat de opbrengsten bereikt worden.

- Kwaliteitsbeleid is van belang in het kader van verantwoording naar bestuur, inspectie en ouders.
- Het kwaliteitsbeleid van de school sluit aan bij het bestuurlijk kwaliteitsbeleid.
- Het kwaliteitsbeleid van de school sluit aan bij de eisen die de inspectie stelt (toezichtskader).
- Bij het verzamelen van informatie gaat het zowel om 'zelfevaluatie' als om de waardering door externen (bijvoorbeeld ouders).
- Het is van belang dat het hele team doordrongen is van datgene wat de school onder kwalitatief goed onderwijs verstaat en wat dat voor het handelen in de schoolpraktijk betekent.

6.2. Huidige situatie en analyse

Het opstellen van het schoolplan beschouwen we als een onderdeel van ons kwaliteitszorgsysteem. Ons kwaliteitszorgsysteem kent een cyclus van 4 jaar, gelijk lopend met de schoolplanperiode. Start van de kwaliteitscyclus is de gemaakte sterke-zwakke analyse (steeds schematisch in dit schoolplan opgenomen: Sterke punten- ontwikkelpunten). Verder hebben we ook gebruik gemaakt van uitkomsten van de onderzoeken door de inspectie, een ouder-, kinder- en leerkrachttevredenheidspeiling uitgevoerd. De uitkomsten hiervan vormen de basis van dit schoolplan. De geformuleerde beleidsvoornemens worden uitgewerkt in het meerjarenplan 2023-2027 en daarna in de schooljaarplannen.

Verskillende beleidsontwikkelingen zijn vastgesteld in borgingsdocumenten. Deze documenten worden jaarlijks geëvalueerd en daar waar nodig aangepast. Het kwaliteitsbeleid krijgt vorm in drie documenten: schoolgids, schoolplan en klachtenregeling. De klachtenregeling staat in de schoolgids beschreven. Het bevoegd gezag stelt verschillende beleidsdocumenten vast.

Na vier jaar, voorafgaand aan het opstellen van het volgende schoolplan, voeren we nogmaals een integrale kwaliteitsbepaling uit. Ter discussie staan:

- Doen we de goede dingen
- Doen we die dingen goed
- Hoe weten we dat
- Vinden anderen dat ook
- Wat doen we met die wetenschap.

Volgens de Wet op het Primair Onderwijs hoort het bevoegd gezag in het schoolplan de volgende zaken aan te geven:

- de wijze waarop het bevoegd gezag bewaakt dat de kwaliteit van het onderwijs wordt gerealiseerd,
- de wijze waarop het bevoegd gezag vaststelt welke maatregelen ter verbetering van de kwaliteit nodig zijn, en
- de maatregelen en instrumenten die het hanteert om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.

Bij CBO De Greiden houdt het bestuur door middel van onderstaande zaken de vinger aan de pols:

1. Schoolplan

Het bestuur beoordeelt of het document aan de wettelijke eisen voldoet en kijkt of de school daarin planmatig de kwaliteit van het onderwijs verbetert.

2. Schooljaarplan

Het bestuur beoordeelt of het document de door CBO De Greiden aangegeven onderdelen (format) en ingrediënten (vanuit de Stichting-Jaarplannen) bevat en beoordeelt of de school daarmee planmatig de kwaliteit van het onderwijs verbetert.

3. Enquêtes

Het bestuur organiseert de tweejaarlijkse enquêtes onder leerkrachten, leerlingen en ouders en zorgt voor benchmarking binnen de groep scholen van CBO De Greiden. Die uitkomsten die voor het bestuur aanleiding geven tot zorg, krijgen een plek in de planning van de school (zie de beide punten hiervoor) en als Stichting breed een onderwerp moet worden aangepakt, dan krijgt dat een plek in het strategisch beleidsplan en de jaarlijks daarvan afgeleide Stichting-Jaarplannen.

4. Schoolbezoek/Schoolmonitor

Het bestuur komt jaarlijks op school en bespreekt met de schooldirecteur de kwaliteit van de opbrengsten aan de hand van het CITO LVS en de eindopbrengsten.

5. Bekwaamheid personeel

CBO De Greiden heeft een gesprekkencyclus voor zowel leerkrachten als schooldirecteuren waarin om de een of twee jaar een beoordeling plaatsvindt door de direct leidinggevende. De uitkomsten worden gebruikt bij het opstellen van de persoonlijke ontwikkelingsplannen (bij leerkrachten) en de managementcontracten (bij de schooldirecteuren).

Het bestuur krijgt overzichten van de aantallen gesprekken die zijn gevoerd met leerkrachten, voert zelf de gesprekken met de schooldirecteuren en stelt na consultatie van de schooldirecteuren het jaarlijkse nascholingsoverzicht op stichtingsniveau vast.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie- en jaarplan per schooljaar • Duidelijk zicht op resultaten • Kwaliteitsplannen voor ontwikkelactiviteiten 	<ul style="list-style-type: none"> • Borging van nieuwe schoolontwikkeling in jaarkalender

6.3 Beleidsvoornemens

-Voor de uitvoering van het schoolplan, de schooljaarplannen en het borgen van de schoolontwikkeling wordt PDCA-cyclus (plan – do – check -act) gevolgd.

-Waardering onderzoeken middels:

- oudertevredenspeiling : 2024 en 2026
- leerlingenenquête : 2024 en 2026

- terugkoppeling van de resultaten voortgezet onderwijs: jaarlijks
- Waardering door het personeel onderzoeken middels:
  - leerkrachttvredenheidspeiling : 2024 en 2026
  - functionerings- en/of beoordelingsgesprekken: jaarlijks
- Waardering door maatschappij:
  - onderzoeken door inspectie : volgens waarderingkader
- Evalueren resultaten en opbrengsten:
  - Cito leerlingvolgsysteem : 2 x per jaar
  - Sociale competentie lijst (KANVAS) : 1 x per jaar

Hoofdstuk 7: Financieel beleid

Financieel beleid is niets anders dan het maken van afspraken over geld. Net zoals er afspraken worden gemaakt over de inrichting van het onderwijs (onderwijsbeleid) en personeel (personeelsbeleid), worden er ook afspraken gemaakt op het gebied van financiën.

Financieel beleid heeft drie belangrijke doelen:

- a. beheren van risico's;
- b. borgen van financiële continuïteit (lange termijn);
- c. beheren van de financiële ruimte (korte termijn).

7.1. Risicobeheer

Risicobeheer is het in kaart brengen van de mogelijke risico's die zich kunnen voordoen, met daarbij maatregelen hoe we met deze risico's omgaan. Als deze risico's zich voordoen, dan kan in het uiterste geval de financiële continuïteit van de school in gevaar komen. Het risicobeheer vormt dan ook een belangrijk onderdeel van financieel beleid.

Bij de schoolfinanciën zijn het vooral huisvestingslasten die voor risico's zorgen vanwege de mogelijke omvang. Om de huisvestingslasten te beheersen worden daarom minimaal eens per drie jaar twintigjarige MeerJarenOnderhoudsPlannen (MOP's) opgesteld door onderhoudskundigen. Hiermee wordt voorkomen dat de school voor grote onverwachte (financiële) tegenvallers komt te staan. Door jaarlijks begrotingen op te stellen voor de scholen en de formatie, met een doorkijk naar de jaren die volgen, worden risico's tot een minimum beperkt.

Alle scholen van De Greiden en de stichting houden reserves aan om geplande uitgaven te kunnen bekostigen. Daarnaast wordt 40% van de middelen als standaardreserve aangehouden voor niet begrote (onverwachte) uitgaven. Ook op stichtingsniveau wordt die 40% als standaardreserve aangehouden als streefniveau, bijvoorbeeld bij de formatiebegroting.

7.2. Financiële continuïteit

Financieel beleid is vooral van belang om te voorkomen dat de financiële continuïteit van de school in gevaar komt. De school moet immers te allen tijde aan haar financiële verplichtingen (bijv. salarissen, schoonmaakkosten) kunnen voldoen, ook als ze te maken krijgt met (onverwachte) tegenvallers.

Financieel beleid draagt dus bij aan het voortbestaan van de school. Daarnaast geeft financieel beleid sturing aan de inzet van het geld van de school voor (ambitieuze) plannen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Deze plannen kosten geld. Zowel in de schoolbegrotingen en dan met name de inventarislijsten die daar onderdeel van uitmaken, als in het BestuursFormatiePlan zijn de ambities verwerkt als toekomstige uitgaven.

7.3. Financiële ruimte

De beschikbare middelen bepalen de financiële ruimte van de school. Doordat deze middelen beperkt zijn, moet de school keuzes maken hoe zij deze middelen gaat inzetten. Door deze keuzes vast te leggen in financieel beleid, wordt voorkomen dat de school uitgaven doet terwijl hier geen middelen voor beschikbaar zijn. Bij het doen van investeringen moet dus goed worden gekeken of deze kunnen worden uitgevoerd zonder dat de financiële positie hiermee in gevaar komt. Soms zal een school haar ambitieniveau dus tijdelijk moeten bijstellen, omdat de financiële middelen simpelweg ontbreken. Elke school streeft immers naar (financiële) continuïteit van haar onderwijstaken en maakt keuzes over de besteding van de financiële middelen. Deze keuzes vormen het financieel beleid van de school. Door op een post te bezuinigen, kan er geld beschikbaar komen om aan (andere) ambities te werken. De schooldirecteur treedt hierover jaarlijks in overleg met het bestuur.

Overigens: Als de reserves voor de geplande aanschaffen voldoende zijn en de reserves ook de 40% voor onverwachte zaken bevatten, dan kan het 'overschot' in de begroting worden opgenomen voor een bestedingsdoel.

Zie voor detailinformatie het Bestuursformatieplan , de formatieprognoses , het Meerjaren Onderhoudsplan en de schoolbegroting .

Hoofdstuk 8: Communicatiebeleid

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van ons communicatiebeleid.

In paragraaf 7.1 beschrijven we onze visie op het communicatiebeleid.

Vervolgens beschrijven en analyseren we in paragraaf 7.2 de huidige situatie.

We sluiten het hoofdstuk af in paragraaf 7.3 met onze beleidsvoornemens.

8.1. Visie op communicatie

De Paadwizer ziet de ouders als partners in de ontwikkeling en opvoeding van hun kinderen en onze leerlingen.

Wij willen ons op de hoogte stellen van de opvattingen en verwachtingen van ouders over de school.

Wij laten ons informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.

Wij informeren ouders tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind(eren).

Wij betrekken ouders bij activiteiten.

Wij stimuleren onderwijsondersteunend gedrag van ouders in de thuissituatie

Wij willen open en transparant zijn. We doen dat middels informatieavonden, de schoolgids, jaarkalender, website en nieuwsbrieven

8.2. Huidige situatie en analyse

Interne communicatie:

De school beschikt over een adequate overlegstructuur. Er zijn korte lijnen in de overlegstructuur op school (klein team). Over organisatorische zaken worden geen vergaderingen belegd. De teamleden overleggen op willekeurige momenten en houden elkaar op de hoogte. Dit loopt naar wens.

De meeste leerkrachten werken in een duo-constructie.

Er is regelmatig overleg tussen IB en directie

De MR vergadert ongeveer vijf keer per jaar

De OR vergadert ongeveer zes keer per jaar

Ouders maken in geringe mate gebruik van de website

Maandelijks wordt er een nieuwsbrief aan de ouders gestuurd

Externe communicatie:

De school heeft aandacht voor de omgeving. Onderwijs maak je samen. Met relevante betrokkenen als medewerkers en ouders wordt gecommuniceerd door middel van diverse communicatiemiddelen: ouderspreekavonden, het informatiebulletin, de schoolgids, het informatieboekje en de website.

De school onderhoudt functionele contacten met externe instanties en instellingen:

- Gebiedsteam
- Peuterspeelzaal Tjerkwerd en Ferwoude
- Bibliotheek Súd-West Fryslân
- GGD Fryslân
- scholen voor Voortgezet Onderwijs: op leerkrachtniveau
- samenwerkingsverband en andere netwerken in de regio : regelmatig op intern begeleiders- en directieniveau
- sport-muziekverenigingen : af en toe
- kunst- en cultuurinstellingen

De externe contacten verlopen naar tevredenheid.

Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwsbrief • Schoolgids - jaarkalender • Parro app	

Beleidsvoornemens

- Geen

Hoofdstuk 9: Overzicht beleidsvoornemens.

De beleidsvoornemens worden uitgewerkt in de afzonderlijke jaarplannen.

Na de tussenevaluatie in 2025 worden de beleidsvoornemens voor de schooljaren 2025-2026 en 2026-2027 definitief vastgesteld. Naast de voortgang van de reeds in gang gezette beleidsvoornemens, kan dan ook bekeken worden of er ruimte is voor ontwikkelingen waar we nu het bestaan ervan nog niet weten. Doelen die wel benoemd staan in bovenstaand document, maar niet in dit overzicht, zullen meegenomen worden in de evaluatie en dan toegevoegd worden aan de komende twee jaar van het Schoolplan.

Beleidsgebied	Beleidsvoornemens	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027
	Kwaliteitsenquête ouders	x		x	
	Kwaliteitsenquête leerlingen	x		x	
	Kwaliteitsenquête personeel	x		x	
Onderwijskundig	Ontwikkelen beleid eigenaarschap		x		
	Implementatie 21 ^e eeuwse vaardigheden			x	
	Opstarten Interne plusklas		x		
	Creëren uitdagende leeromgeving	x			
	Talentontwikkeling/Talentenmiddag	x			
	Beleid tav Bewegend leren	x			
ICT	Aanbod mediawijsheid		x		
Leerresultaten	Interpreteren van analyses en de daarbij behorende acties		x		
	Opnieuw vaststellen Paadwizernorm			x	
Personeel	Verminderen werkdruk voor leerkrachten		x		
Didactisch handelen	Doorgaande leerlijn weektaak (inclusief afspraken tav zelfstandig werken en differentiatie)			x	
	Leerlingen eigenaar laten zijn van hun eigen handelen (eigenaarschap)		x		
	Werken met (leer)doelen			x	
Zorg en begeleiding					

Bijlage: Eigenaarschap en talentontwikkeling

Eigenaarschap.

Luc Stevens zegt over eigenaarschap o.a. het volgende :

De kwaliteit van het onderwijsproces is af te meten aan de mate van betrokkenheid (motivatie) en zelfstandigheid die een leerling tijdens het werk laat blijken. Ook voor leerlingen die niet vlot meekomen, die meer dan anderen op onderwijs zijn aangewezen, zal de leraar met haar aanpak zo dicht mogelijk blijven bij wat wij de aard van ontwikkeling en leren hebben genoemd: de leerlingen willen het zelf en kunnen het zelf.

Leraren maken met dit uitgangspunt de beste kans om erin te slagen de leerling tot een actieve deelname aan het onderwijsproces te brengen. Zij zullen dit stimuleren door de leerling met eigen voorstellen te laten komen voor de doelen die hij denkt te kunnen halen, voor de tijd en de middelen die hij denkt nodig te hebben en voor de beoordelingscriteria die hij aan wil leggen.

Op deze wijze krijgt een leerling de gelegenheid zich 'eigenaar' van het onderwijsleerproces te voelen, misschien wel de krachtigste motivatie om mee te doen.

Binnen De Paadwizer willen we “eigenaarschap” de komende jaren een grote(re) plaats geven. Dit geldt voor zowel leerkrachten als leerlingen.

Kernwaarden

De Paadwizer gaat dus uit van het ontwikkelen van twee kernwaarden: **Talentontwikkeling** en **Eigenaarschap**. Om te komen tot deze kernwaarden stellen we ons tot doel dat de volgende vaardigheden bij leerkrachten en leerlingen aanwezig zijn:

Doelen

- Leerlingen en leraren hebben een onderzoekende houding.
- Leerlingen en leraren kunnen coöperatief leren en gebruiken coöperatieve werkvormen.
- Leerlingen en leraren kunnen systematisch reflecteren op hun eigen leerproces.
- Leerlingen en leraren geven ruimte aan verschillende leerstijlen.

Eigenaarschap

De visie op eigenaarschap

We leven in een maatschappij die voortdurend verandert. Dit vraagt om mensen die zich snel aan kunnen passen aan veranderende omstandigheden en die snel de kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om in nieuwe omstandigheden te kunnen functioneren. De huidige samenleving heeft kortom mensen nodig die zich blijven ontwikkelen. Het is van belang dat kinderen op school, zelfsturend lerend, de bijbehorende competenties opdoen. De kern van zelfsturend leren is namelijk dat de leerling regie neemt over zijn eigen leerproces, kan reflecteren, leerstrategieën kan toepassen en in staat is samenwerkend te leren.

De leerling, die zelfverantwoordelijk is voor zijn leerproces en zijn eigen doelen en leerstrategie kan bepalen, kortom: de leerling die zelfgestuurd kan leren, weet hoe hij leert.

Dit proces gaat niet vanzelf en moet door de school ondersteund worden en de leerkracht biedt hiertoe Richting, Ruimte en Ruggensteun.

- **Richting.** Houdt in dat de leerkracht de leerling duidelijk maakt wat van hem verwacht wordt.
- **Ruimte.** Houdt in dat de leerling de mogelijkheid krijgt om zich op zijn manier te ontwikkelen en dat de leerling toegang heeft tot alle middelen die hij daarbij nodig heeft.
- **Ruggesteun.** Houdt in dat herkend en erkend wordt dat de leerling zijn best doet en dat niet alleen de resultaten worden gewaardeerd, maar ook de inzet en de vooruitgang.

Leerlingen eigenaar laten zijn van hun eigen leerproces

Het denkkader van opbrengst- en handelingsgericht werken geeft ons richting om vanuit een positieve, open houding het leren en de ontwikkeling van leerlingen centraal te stellen.

Vier pijlers die een sterke relatie hebben met het leerlingen eigenaar laten zijn van het eigen leerproces zijn: doelgericht werken, samenwerken, denken in onderwijsbehoeften en de leraar die ertoe doet.

Missie

Op de Paadwizer zijn leerlingen eigenaar van hun eigen leerproces.

Kenmerken

- **Doelgericht werken geeft richting en betekenis aan het leren**
Doelgericht werken geeft inzage in de bedoeling van de les en geeft betekenis aan de kleine stap waar we vandaag aan werken. Om het eigenaarschap te vergroten moeten we:
  - A) de doelen kind eigen maken en aandacht schenken aan de reden om dat te leren
  - B) de doelen aanvullen met eigen succescriteria (wanneer ben ik tevreden)
  - C) de voortgang van de doelen systematisch bespreken aan de hand van de succescriteria
  - D) leerlingen betrekken bij het opstellen van regels en afspraken
- **Samenwerken: Leerlingen betrekken bij het onderwijs**
Samenwerken met leerlingen geeft inzicht in de wensen van leerlingen en leidt tot het samen bedenken van oplossingen voor het tegemoet komen aan de wensen. Leerlingen betrekken bij het onderwijs door te vragen wat zij willen leren en laten meebeslissen over regels en routines in de groep zorgt voor verantwoordelijkheidsgevoel bij leerlingen. De leerkracht bepaalt het lesprogramma en de inhoud en de leerling kan daarnaast bepalen op welke vragen hij antwoord wil hebben.
- **Denken in onderwijsbehoeften: Wat heeft de leerling nodig om te leren?**
Het denken in onderwijsbehoeften betekent redeneren vanuit datgeen wat de leerling van de leerkracht nodig heeft om te kunnen leren. De leerkracht versterkt het eigenaarschap van de leerling als hij samen met de leerling bespreekt wat hij of zij nodig heeft om te leren en dit ook evalueert. De evaluatie is een moment van bezinning om te kijken of het leerproces gevorderd is, of de onderwijsbehoeften voldoende ondersteund zijn en wat de eventueel nieuwe of aanvullende onderwijsbehoeften zijn.

- **De leerkracht die er toe doet: Zonder de leerkracht kan de leerling niet leren**

De leerkracht begeleidt de leerlingen in het leerproces en geeft gelegenheid tot leren, zonder de leerkracht kan de leerling niet leren, eigenaar of niet. De rol van leraar verschuift. De leraar moet durven loslaten, vanuit een meer begeleidende en bevragende rol lesgeven en faciliteren. Niet alleen gelegenheid bieden om te leren, ook leerlingen helpen doelen te formuleren, succescriteria te benoemen en plannen te maken om te werken aan de leerdoelen. Het werken aan eigenaarschap van leerlingen biedt de leerkracht ruimte de methodes los te laten en weer terug te gaan naar het vakmanschap; de leerkracht doet ertoe.

Leerlingen eigenaar laten zijn van hun eigen leerproces betekent niet dat leerlingen zelf bepalen wat en wanneer zij willen leren, maar we moeten ons voortdurend de vraag stellen in hoeverre de leerlingen het onderwijs ondergaan of dat ze naar school gaan om te leren!

Concreet vertaald naar de praktijk betekent dit dat we in de komende jaren de volgende activiteiten gaan ontwikkelen (die allen een raakvlak hebben met de hoofditems).

1. Beleidsgroep Taal verplichte deelname: vanaf augustus 2015 sturen alle scholen een afgevaardigde naar deze Beleidsgroep.
2. Uitwerking inzet personeelsleden die Talenten hebben ontwikkeld / gaan ontwikkelen vanuit verschillende invalshoeken (vaardigheden, vakken, etc.), eerst op schoolniveau, maar ook op stichtingsniveau door beleidsgroep Personeel.
3. Gedurende de schoolplanperiode wordt de Greidengroep Leren het anker van Hoogbegaafdheid. Hiernaast zal door iedere school het protocol hoogbegaafdheid in praktijk worden gebracht (op elk niveau)
4. Voor het opzetten van Talentendagen wordt een werkgroep opgericht die dit verder zal uitwerken voor de komende schoolplanperiode.

Bijlage: Duurzame ontwikkeling in het basisonderwijs

Het onderwijsveld wordt ook in kader van ‘ duurzame ontwikkeling’ aangesproken op haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Dit gaat samen met de hoop dat jonge mensen in opleiding, studenten en scholieren, de wereld van morgen nog beter maken dan die van vandaag. Voor een succesvolle duurzame wereld is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk mensen meewerken vanuit een kritische en actieve houding. Het opwekken en versterken van die houding kan niet vroeg genoeg beginnen.

Duurzaam, heeft vooral betrekking op de toekomst . De mensheid pleegt systematisch roofofbouw op de natuur en het milieu, en veroorzaakt daarmee problemen die worden afgewenteld op toekomstige generaties. Het klimaat wordt verstoord en grondstoffen worden opgebruikt. Tegelijkertijd groeit de wereldbevolking en stijgt de welvaart en hierdoor stijgt het ‘milieugebruik’ in de rijke landen. Dat alles is niet duurzaam: onze huidige leefstijl, waarbij we een te grote ‘ecologische voetafdruk’ hebben, kan onmogelijk op de lange duur worden volgehouden.

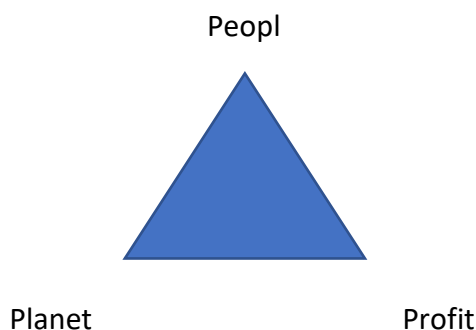

Fig. 1 PPP-driehoek van duurzame ontwikkeling

Ontwikkeling gaat vooral over mensen (people). **Duurzaam** heeft te maken met de toekomst van onze leefwereld: *planet*. Samen vormen ze twee hoekpunten van de driehoek die vaak wordt gebruikt om duurzame ontwikkeling uit te leggen, namelijk: *people - planet - profit (of prosperity)*. De derde term heeft betrekking op de economische kant van duurzame ontwikkeling: geld, winstgevendheid, inkomens. In veel besluitvormingsprocessen wegen economische argumenten zwaarder mee dan de ecologische of de sociale. De driehoek is dan niet in balans. Maar een sterke economie is een voorwaarde om tot oplossingen te komen van de ecologische en sociale problemen. Deze lastige tegenstelling maakt van duurzame ontwikkeling een ingewikkeld én boeiend programma.

Is dit weer iets nieuws waar de basisscholen wat mee moeten? Nee en ja! Nee, want veel aspecten van duurzame ontwikkeling komen al aan bod in bestaande vakgebieden. In aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs, maar met een beetje creativiteit ook in andere vakgebieden. En ja, want het nieuwe aan duurzame ontwikkeling is om alle aspecten van *people, planet* en *profit* te integreren.

Concreet betekent dit: kinderen leren om een probleem van verschillende kanten te bekijken, daarbij te letten op sociale, ecologische en economische aspecten en daarin een *eigen* afweging en keuze te maken. Geheel in hun eigen belevingswereld en passend bij hun niveau.

Wil je dat leerlingen op de basisschool gaan nadenken over duurzame ontwikkeling dan zul je met hen moeten werken aan de volgende punten:

• **Kennis en inzicht** verwerven over samenhang en gevolgen vanuit verschillende invalshoeken. Het gaat erom dat kinderen zaken van alle kanten leren bekijken. Bij een dilemma of vraagstuk kijken ze naar gevolgen voor *people*, *planet* en *profit* en voor hier en nu, daar en later. Hier ligt een relatie met de enquiry approach vanuit geschiedenis (lessen uit het verleden) en het multiperspectivisch kijken vanuit aardrijkskunde (hier en daar).

• **Betrokkenheid creëren door beleving.** Je wilt dat kinderen een gevoel van zorg krijgen voor zichzelf, de ander en de omgeving. Daarom is het belangrijk dat ze een band krijgen met die ander of met die omgeving. Het gaat om de beleving van kinderen.

• **Waardenontwikkeling en keuzes maken.** Je wilt kinderen leren om een afweging te maken die gebaseerd is op kennis en beleving (ofwel de voorgaande stappen). Het gaat erom leerlingen bewust te maken van de *eigen* waarden of ze te stimuleren eigen waarden te vormen. Sommigen noemen deze stap het echte 'leren voor duurzame ontwikkeling'. Dat wil niet zeggen dat de andere stappen niet bijdragen. Maar volgens hen is deze stap typerend voor duurzame ontwikkeling en onderscheidt het zich daarmee van bijvoorbeeld natuur- en milieueducatie. Hier ligt een relatie met de didactiek van keuzes maken vanuit natuuronderwijs en burgerschapsvorming

• **Handelingsperspectieven.** Je wilt kinderen leren zorg dragen voor zichzelf, de ander en de omgeving. Het gaat erom dat kinderen hun keuzes kunnen toepassen in de praktijk en dat ze niet geconfronteerd worden met problemen waar ze zelf niets mee kunnen. We kiezen daarom onderwerpen die dichtbij kinderen liggen, zoals voeding, kleding en de eigen buurt.

We kiezen dus voor een benadering van 'Hoofd-Hart en Handen'.

Doelen Hoofd - kennis en inzicht

Leerlingen weten wat een duurzame samenleving inhoudt: zó omgaan met de eigen omgeving dat ook in de toekomst en aan de andere kant van de wereld een leefbare wereld mogelijk is. Hierbij zijn ze zich bewust van de verschillende invullingen en belangen die mensen kunnen hebben bij duurzaamheid.

Doelen Hart - attitude

Leerlingen hebben waardering en zorg voor hun eigen omgeving en de omgeving wereldwijd. Ze hebben een gevoel van zorg voor mensen hier, in andere landen en in de toekomst. Ze staan open en hebben respect voor opvattingen van anderen, maar durven ook op te komen voor hun eigen mening en eigen keuzes te maken.

Doelen Handen - vaardigheden en gedrag

Leerlingen gaan met zorg om met zichzelf, de ander en de omgeving. Ze doen dit vanuit algemeen aanvaarde waarden en normen en vanuit eigen bewuste keuzes. Deze keuzes maken ze door aan de hand van verzamelde informatie een afweging te maken tussen sociale, ecologische en economische aspecten.

Dit creëert de volgende inzichten bij de leerlingen:

Basisinzicht 1: afhankelijkheid van de natuur

Een groot gedeelte van wat in en op de aarde en in de atmosfeer voorkomt aan leven en dode stof (in het vervolg: natuur) is noodzakelijk voor het menselijke leven. Mensen maken deel uit van de natuur. Ze hebben de natuur nodig om zich te voeden, zichzelf en anderen te beschermen, en te wonen. Natuurlijke processen van ontstaan en vergaan zorgen ervoor dat wat zich in de natuur bevindt weliswaar steeds verandert (evolueert), maar niet vermindert.

Basisinzicht 2: gebruik en verbruik van de natuur.

Om te kunnen overleven en om welvarender te worden, gebruiken en verbruiken steeds meer mensen steeds meer van wat er in de natuur voorkomt. Dit gebeurt in rijke en in arme gebieden op de wereld op verschillende manieren. Mensen doen er goed aan:

- de natuur zo te gebruiken dat haar mogelijkheden om zich te herstellen intact blijven en
- onherstelbaar gebruik van de natuur te verminderen en zo mogelijk te vermijden.

Als dat lukt, spreken we van duurzaamheid.

Basisinzicht 3: rechtvaardige verdeling

Economische en technische ontwikkelingen bevorderen tot nu toe in sommige delen van de wereld maatschappelijke processen waardoor de welvaart toeneemt. In andere delen gebeurt dat niet of neemt de welvaart zelfs af. De welvaart in de wereld is daardoor ongelijk verdeeld. Dit roept vragen op over de rechtvaardigheid hiervan.

In het licht van intermenselijke relaties en mensenrechten wordt gezocht naar maatregelen om de ongelijkheid te verkleinen. Mensen hebben het recht op een menswaardig bestaan, zoals iedere dag voldoende voedsel, goede relaties met anderen, scholing, gezondheidszorg, vrijheid en menswaardig werk.

Basisinzicht 4: duurzame ontwikkeling

We spreken van duurzame ontwikkeling wanneer in productie en consumptie duurzaamheid (zoals geformuleerd in basisinzicht 2) voorop staat, en als bij die consumptie en productie bovendien de lusten en lasten daarvan rechtvaardig verdeeld worden over de mensen.

Bijlage: Sponsoring

Algemene Informatie

Sponsoring in het primair onderwijs

Bij sponsoring geeft een sponsor geld, goederen of diensten aan een school in ruil voor een tegenprestatie. Als tegenprestatie kan de school bijvoorbeeld de sponsor vermelden in de schoolkrant of schoolgids. *Zonder tegenprestatie* is er geen sprake van sponsoring, maar van *een gift*. Een gift is niet aan voorwaarden verbonden. Er zijn wettelijke voorwaarden voor sponsoring in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs.

Voorwaarden voor sponsoring in het onderwijs

Sponsoring op school moet aan wettelijke voorwaarden voldoen. Ouders en docenten mogen via de medezeggenschapsraad hun stem laten horen over een sponsorcontract.

De scholen van CBO De Greiden voldoen aan de verplichting om ouders in de schoolgids en het schoolplan te informeren over het sponsorbeleid.

Voorbeelden van sponsoring in het onderwijs

Sponsoring kan bijvoorbeeld in de vorm van:

- betalen voor aanvullend lesmateriaal, zoals boekjes, dvd's, folders, posters en spellen;
- gesponsorde activiteiten, zoals schoolfeesten, sportdagen, schoolzwemmen en schoolreisjes;
- meebetalen aan de inrichting van de school.

Vaak vermeldt een school de sponsor in bijvoorbeeld de schoolkrant, schoolgids of nieuwsbrief. Deze tegenprestatie komt het meest voor. In het basisonderwijs zijn sponsors vaak winkels en bedrijven in de directe omgeving van de school.

Gedragsregels voor sponsoring in het onderwijs

Voor scholen is er een convenant op landelijk niveau met gedragsregels rond sponsoring. Deze is te vinden via de link: <https://tinyurl.com/y44dvn6> . Er staat in:

- waar scholen op moeten letten;
- waar sponsors aan gebonden zijn;
- hoe scholen inspraak van ouders, teams en leerlingen moeten organiseren.

Enkele regels uit de overeenkomst:

- Nieuwe sponsorcontracten moeten zich richten op een gezonde levensstijl van leerlingen.
- Bedrijven mogen alleen met scholen samenwerken vanuit een maatschappelijke betrokkenheid.
- De samenwerking tussen scholen en bedrijven mag niet nadelig zijn voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van leerlingen.
- De kernactiviteiten van de school mogen niet afhankelijk worden van sponsoring.

Klachten over sponsoring in het onderwijs

Ouders en leraren kunnen met klachten over sponsoring terecht bij de klachtencommissie van de school. Scholen moeten zorgen dat deze mogelijkheid voor iedereen duidelijk is. Sponsoring gaat vaak samen met reclame-uitingen. Heeft een ouder, leerkracht of leerling een klacht over de inhoud van een reclame-uiting? Dan kan hij of zij hierover in contact treden met de schooldirecteur of het bestuur, maar ook een klacht indienen bij de [Reclame Code Commissie](#). Aanvullende informatie is te vinden op:

<https://tinyurl.com/wmedw232>

Sponsoring bij scholen van CBO De Greiden

Het geld dat Stichting CBO De Greiden van de overheid ontvangt als bekostiging voor het onderwijs, geeft geen ruimte voor frivole aanschaffen of activiteiten. Vandaar dat voor de bijzondere zaken zoals een schoolreisje een vrijwillige ouderbijdrage wordt gevraagd. Giften en donaties zijn natuurlijk altijd welkom. Voor giften gelden geen tegenprestaties. Bij donaties kan de school zelf aangeven of een donateur wel of niet wat 'extra's' mag verwachten. Eigenlijk was het donateurschap als opvolger bedoeld voor het ledenlidmaatschap van de oude verenigingen en niet alle scholen van CBO De Greiden bieden deze mogelijkheid (meer). In veel gevallen ontvangen donateurs bijvoorbeeld de Nieuwsbrief en/of schoolkranten van de school zodat de binding blijft tussen de school en de ouders die geen kinderen meer op school hebben en/of dorpsgenoten.

Voor sponsoring gelden bij CBO De Greiden de bij de algemene informatie beschreven voorwaarden met de volgende tips en afspraken.

Bij sponsoring wordt altijd een SPONSORCONTRACT opgesteld.

Tip: Bij nieuwe sponsorcontracten is het verstandig om de volgende vragen te stellen :

- Wat zijn de intenties van de sponsor?
- Hoe groot is de sponsorbijdrage?
- Hoe staan de tegenprestaties in verhouding tot de bijdrage van de sponsor?
- Wat zijn de consequenties voor de school, de leerlingen, het personeel en de ouders?

TEGENPRESTATIE

Van de scholen wordt een tegenprestatie verwacht. Hierbij valt te denken aan :

- Advertenties in schoolkrant of schoolgids
- Opdruk op T-shirts
- Het uitdelen van producten
- Het aanprijzen van goederen of diensten

! Zonder tegenprestatie is er geen sprake van sponsoring maar van een gift of donatie.

Deze GEDRAGSREGELS gelden:

Bij het sluiten van een sponsorovereenkomst gelden voor de school de volgende gedragsregels :

- De samenwerking mag de ontwikkeling van het kind niet schaden.
- Sponsoring mag de onderwijsinhoud niet beïnvloeden en de uitvoering van de kernactiviteiten van de school mag hiervan niet afhankelijk worden.
- In lesmaterialen mag geen reclame voorkomen. Ook niet impliciet. De objectiviteit en betrouwbaarheid van het onderwijs mag niet in het geding zijn.
- Sponsoring mag niet misleidend zijn en mag niet appelleren aan gevoelens van angst of bijgelovigheid van leerlingen.
- Nieuwe sponsorcontracten moeten zich richten op een gezonde levensstijl van leerlingen.
- Bij de aanschaf van computers mag het niet zo zijn dat een aanvullende afname van bijvoorbeeld software van de sponsor verplicht is. *

* *Het aangaan van een contract met een leverancier m.b.t. het gratis gebruik van hardware gaat soms gepaard met het logische gevolg van gebruik van software van deze leverancier. In principe valt dit niet onder sponsoring. Let wel op, dat in een dergelijke situatie geen onevenwichtig/onredelijk hoog bedrag voor de software moet worden betaald !*

VERANTWOORDELIJKHEID.

Elke school maakt een eigen afweging over de maatschappelijke betrokkenheid van de sponsor, het sponsorbedrag en de verlangde tegenprestatie. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor wat er in de scholen plaatsvindt.

- Scholen houden zich aan dit beleid dat wordt vastgelegd in het schoolplan. Dit plan biedt de kaders waarbinnen het bevoegd gezag of de schoolleiding kan handelen bij het aangaan van sponsorcontracten.
- De scholen zijn verplicht het eigen sponsorbeleid in de schoolgids op te nemen.
- Het is verplicht om een sponsorovereenkomst voor te leggen aan de gehele medezeggenschapsraad die daarbij instemmingsbevoegdheid heeft.
- De school moet zich verantwoorden voor alle middelen die door sponsoring verkregen zijn. De inkomsten en uitgaven door en voor sponsoring moeten afzonderlijk in de jaarrekening

worden opgenomen.

DER ROL VAN DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD.

De GMR moeten instemmen met het beleid betreffende sponsoring op stichtingsniveau. Op schoolniveau is de eigen MR de geleding die meedenkt/instemmingsrecht heeft met betrekking tot sponsoring op de locatie. In beide gevallen met het in acht neming van onderstaande punten :

- a. De MR heeft instemmingsbevoegdheid over het vaststellen of wijzigen van het schoolplan waarvan sponsoring een onderdeel is. Dit geldt ook voor de schoolgids.
- b. De gehele MR heeft adviesrecht over een voorgenomen besluit over het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking zoals een sponsor.
- c. Wanneer sponsoring aan de orde komt bij de vaststelling of wijziging op hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid van de school heeft de MR adviesbevoegdheid.

(Lees voor “school” ook “stichting” en voor “MR” ook “GMR”.)

=====

Model sponsorcontract CBO De Greiden

Ondergetekenden:

1. Stichting CBO De Greiden,
ten deze bevoegdijk vertegenwoordigd door de schooldirecteur de heer/mevrouw .....
(naam en functie) -hierna te noemen: "de school"-

en

2. De besloten vennootschap ....., gevestigd te .....,
ten deze bevoegdijk vertegenwoordigd door: .....,
-hierna te noemen: "de sponsor"-

Verklaren te zijn overeengekomen :

Artikel 1

Partijen nemen de bepalingen van het convenant "Convenant scholen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs en sponsoring" van 2009 in acht.

Wederzijdse rechten en plichten

Artikel 2

1. De sponsor verplicht zich jegens de school tot betaling van een sponsorbedrag van €..... per jaar, alsmede tot de volgende prestaties:
  - a. betaling van de kosten verbonden aan (tot een maximumbedrag van € .....);
  - b. het beschikbaar stellen van .....
2. Betaling vindt jaarlijks plaats door overschrijving op rekeningnummer. .... van de school. Het beschikbaar stellen van genoemde zaken vindt ..... plaats. Deze zaken worden daarmee eigendom van de school/het eigendom van de ter beschikking gestelde zaken blijft bij de sponsor berusten.

Artikel 3

De school verleent hierbij het recht aan de sponsor om onderstaande, limitatief opgesomde communicatiemogelijkheden van de school aan te wenden ter bekendmaking van sponsors naam, goederen en/of diensten.

Bedoelde communicatiemogelijkheden zijn:

- a. ter beschikking stellen van ruimte in publiciteitsmateriaal, zoals schoolkrant, schoolgids, affiches, advertenties, programmaboekjes etc.
- b. ter beschikking stellen van ruimte voor het plaatsen van reclameborden.
- c. het voeren van de bedrijfs-, product- of merknaam van de sponsor op:
  - sportkleding van de school;

Artikel 4

Over de wijze van presentatie van de bedrijfs-, produkt- of merknaam van de sponsor, zal deze steeds vooraf overleg met de school plegen. De school heeft het recht bepaalde presentaties gemotiveerd te weigeren, indien de presentatie in strijd is met het genoemde convenant, dan wel anderszins strijdig is met de goede naam of de grondslag van de school.

Artikel 5

De school draagt er zorg voor, dat elk optreden door of namens hem waaraan de naam van de sponsor is verbonden, voldoet aan de eisen van representativiteit. De school zal zich onthouden van handelingen en/of gedragingen ten gevolge waarvan de goede naam van de sponsor en de school kan worden geschaad.

Artikel 6

Het is de school toegestaan om gedurende de looptijd van deze overeenkomst sponsor- en/of reclame-overeenkomsten met derden aan te gaan met betrekking tot de in artikel 3 genoemde communicatiemogelijkheden, zonder de schriftelijke toestemming van de sponsor .

Artikel 7

1. Het is de sponsor niet toegestaan zijn rechten uit deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan derden over te dragen.
2. Het is de stichting niet toegestaan haar rechten uit deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen aan derden. In geval van fusie van de school (besturen- dan wel scholenfusie) gaan de rechten en plichten uit deze overeenkomst van rechtswege over op de rechtsopvolger van de school, behoudens de mogelijkheid van tussentijdse beëindiging als bedoeld in navolgend artikel.

Einde overeenkomst

Artikel 8

1. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de tijd van. ...jaar, ingaande op. .... en mitsdien eindigende op..... De overeenkomst eindigt niet automatisch door het verstrijken van de overeengekomen periode, maar eerst door opzegging door één der partijen tegen het einde van de expiratedatum. De opzegging dient bij aangetekende brief te geschieden. De termijn van opzegging bedraagt tenminste. .... Behoudens tijdige opzegging, loopt de overeenkomst telkens door voor de duur van een jaar, onder gelijkblijvende voorwaarden.
2. Tussentijdse beëindiging is mogelijk:
  - a. door ieder der partijen in geval de wederpartij faillieert, surseance van betaling aanvraagt, dan wel ontbonden respectievelijk geliquideerd wordt;
  - b. in geval van (één der) partijen in redelijkheid niet kan worden gevegd deze overeenkomst te continueren, daar voortzetting van deze overeenkomst de belangen van die partij c.q. van partijen ernstig zou schaden.

Artikel 9

1. Bij een tussentijdse beëindiging krachtens het eerst lid, dient geen/een opzegtermijn in acht te worden genomen van (.....). Tussentijdse opzegging dient te geschieden bij aangetekende brief, onder vermelding van de redenen van de beëindiging. Ingeval van tussentijdse beëindiging vindt geen restitutie plaats van het op grond van deze overeenkomst betaald of gepresteerde.
2. Na beëindiging van deze overeenkomst, uit welke hoofde ook, zal het partijen niet langer zijn toegestaan, om rechten, welke ieder aan deze overeenkomst kon ontlenen, speciaal met betrekking tot het gebruik van de naam van de wederpartij, op enigerlei wijze uit te oefenen.

Slotbepaling

Artikel 10

Bij eventuele geschillen alsmede in situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet, zullen partijen in goed overleg en in de geest van vorengenoemd convenant tot een oplossing trachten te komen.

Aldus overeengekomen en opgemaakt in tweevoud d.d. ....te .....

de sponsor

de school

=====

TOELICHTING

Deze overeenkomst wil uitdrukkelijk niet meer dan een model zijn. Partijen kunnen het contract aanpassen aan de onderlinge wensen en behoeften. De model-overeenkomst bevat de nodige witte vlekken. Deze zullen door partijen moeten worden in- of aangevuld. Ook dient men op een aantal plaatsen keuzen te maken (bijvoorbeeld ten aanzien van de eigendomsverkrijging, artikel 2 lid 2).

Artikel 2 en 3

Het is van belang de wederzijdse plichten ondubbelzinnig vast te leggen. Wat betaalt of levert de sponsor/de school; gaat het daarbij om een eenmalige of een periodieke prestatie; houdt het ter beschikking stellen van zaken tevens eigendomsverkrijging in (dat kan overigens per onderdeel verschillen), etc.

(Een andere, wel zeer ver gaande communicatiemogelijkheid (artikel 3) zou bijvoorbeeld zijn de naam van de sponsor aan de school te verbinden. Het behoeft geen betoog dat die mogelijkheid om velerlei redenen ten sterkste is af te raden.)

Artikel 6

Anders dan in bijvoorbeeld de sportwereld, ligt het in het onderwijs niet in de rede om een sponsor exclusieve sponsorrechten te verlenen. De bedragen zullen daar niet naar zijn, terwijl ook de onafhankelijkheid van het onderwijs (zie het sponsorconvenant) zich daartegen zal verzetten.

Artikel 7

Zowel de school als de sponsor zullen er belang bij hebben dat zij niet eenzijdig met een andere contractpartij kunnen worden geconfronteerd. Dit mag echter niet zo ver gaan dat het een school beperkt in zijn fusiemogelijkheden (of -noodzaken) .

Artikel 8/9

De school -maar ook de sponsor- heeft belang bij een zekere mate van continuïteit in de sponsorrelatie. Overeenkomsten brengen per definitie (afdwingbare) rechten en plichten met zich. De school mag echter niet "gevangen" zitten in een overeenkomst. Om die reden is de mogelijkheid van tussentijds beëindiging opgenomen.

Bijlage 2 :

Algemeen (ter informatie/kennisgeving , hoeft volgens mij niet in het schoolplan al staan de hoofdzaken er wel in genoemd)